

NAC (Network Access Control) و مدیریت دسترسی کاربران چیست؟

NAC یا **Network Access Control** به مجموعه‌ای از سیاست‌ها، ابزارها و فناوری‌های پیشرفته گفته می‌شود که وظیفه آن‌ها کنترل و مدیریت دسترسی کاربران و تجهیزات مختلف به شبکه است. این سیستم مشخص می‌کند چه کسی، با چه نوع دستگاهی و تحت چه شرایط امنیتی مجاز به اتصال به شبکه خواهد بود. به بیان ساده‌تر، NAC را می‌توان به یک **نگهبان هوشمند و چندلایه** تشبیه کرد که تنها به باز کردن درب ورودی بسنده نمی‌کند، بلکه پیش از صدور مجوز ورود، هویت کاربر، وضعیت امنیتی دستگاه، سطح دسترسی موردنیاز و حتی سابقه اتصال او به شبکه را به دقت بررسی می‌کند.

در شبکه‌های امروزی که تنوع تجهیزات به شدت افزایش یافته و کاربران با لپ‌تاپ‌ها، تلفن‌های همراه، تبلت‌ها، تجهیزات اینترنت اشیا و سایر ابزارهای متصل وارد شبکه می‌شوند، دیگر نمی‌توان تنها با تکیه بر یک رمز عبور وای‌فای یا باز بودن یک پورت شبکه، امنیت را تضمین کرد. این مسئله به‌ویژه در سازمان‌ها و محیط‌های کاری که زیرساخت شبکه شامل سوئیچ‌ها، اکسس‌پوینت‌ها و **انواع روتر شبکه** است، اهمیت دوچندانی پیدا می‌کند. در چنین شرایطی، NAC به‌عنوان یک راهکار هوشمند وارد عمل می‌شود تا با ارزیابی مداوم کاربران و دستگاه‌ها، از ورود دسترسی‌های غیرمجاز جلوگیری کرده و سطح امنیت شبکه را به‌صورت پایدار حفظ کند.

چرا مدیریت دسترسی کاربران در شبکه اهمیت دارد؟

با گسترش مدل‌های کاری نوین مانند دورکاری، سیاست‌های BYOD و استفاده گسترده از سرویس‌های ابری، مفهوم مرز فیزیکی شبکه‌ها تا حد زیادی از بین رفته است. امروزه کاربران می‌توانند از هر مکان و با هر نوع دستگاهی به منابع شبکه متصل شوند و همین موضوع سطح حمله را به شدت افزایش داده است. در چنین فضایی، تهدیدات سایبری تنها به حملات خارجی محدود نمی‌شوند؛ بلکه بخش قابل‌توجهی از نفوذها از داخل شبکه و توسط کاربرانی انجام می‌شود که از نظر هویتی مجاز هستند اما دستگاه آن‌ها آلوده، ناامن یا خارج از سیاست‌های امنیتی سازمان است.

در این شرایط، مدیریت و کنترل دسترسی کاربران به منابع شبکه نقش حیاتی پیدا می‌کند، زیرا حتی سرمایه‌گذاری روی تجهیزات حرفه‌ای و زیرساخت‌های پیشرفته، بدون نظارت دقیق بر نحوه دسترسی کاربران، نمی‌تواند امنیت پایدار ایجاد کند. برای مثال، صرف هزینه برای خرید تجهیزات گران‌قیمت یا بررسی **قیمت روتر سیسکو** به تنهایی تضمین‌کننده امنیت شبکه نخواهد بود، مگر اینکه سیاست‌های دسترسی به درستی تعریف و اجرا شوند.

نقش کاربران به عنوان ضعیف‌ترین حلقه امنیت

واقعیت این است که در هر ساختار امنیتی، عامل انسانی همچنان آسیب‌پذیرترین بخش محسوب می‌شود. حتی پیشرفته‌ترین فایروال‌ها، سیستم‌های تشخیص نفوذ و راهکارهای امنیتی نیز نمی‌توانند به طور کامل جلوی اشتباهات انسانی را بگیرند. یک کلیک ساده روی یک لینک آلوده، دانلود فایل ناشناس یا اتصال یک حافظه USB بدون بررسی می‌تواند مسیر نفوذ مهاجمان را هموار کرده و کل شبکه را با خطر جدی مواجه کند.

در این میان، NAC با بررسی هم‌زمان هویت کاربر و وضعیت امنیتی دستگاه، نقش یک لایه حفاظتی هوشمند را ایفا می‌کند. این فناوری مانع از آن می‌شود که کاربران یا دستگاه‌های پرریسک بدون احراز شرایط لازم به شبکه دسترسی پیدا کنند و به این ترتیب، احتمال بروز حوادث امنیتی ناشی از خطاهای انسانی را به حداقل می‌رساند.

NAC چگونه کار می‌کند؟

احراز هویت کاربران (Authentication)

نخستین و مهم‌ترین مرحله در عملکرد NAC، شناسایی و احراز هویت دقیق کاربران است. در این مرحله، سیستم تلاش می‌کند اطمینان حاصل کند که فردی که قصد ورود به شبکه را دارد، واقعاً همان کاربر مجاز تعریف‌شده در سیاست‌های امنیتی سازمان است. این فرآیند از دسترسی افراد ناشناس یا جعل هویت جلوگیری می‌کند و پایه‌گذار تمامی تصمیم‌گیری‌های بعدی در خصوص سطح دسترسی خواهد بود. بدون احراز هویت قابل اعتماد، هیچ‌گونه کنترلی بر منابع شبکه معنا نخواهد داشت.

روش‌های احراز هویت در NAC

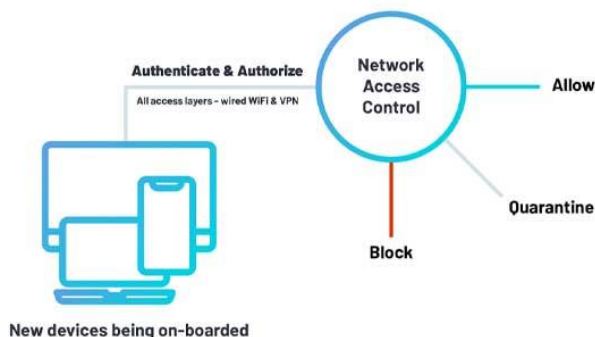
NAC از روش‌های متنوعی برای احراز هویت کاربران پشتیبانی می‌کند تا بتواند با ساختارها و نیازهای مختلف سازمانی هماهنگ شود. این روش‌ها می‌توانند شامل استفاده از نام کاربری و رمز عبور، گواهی‌های دیجیتال، احراز هویت دومرحله‌ای، یکپارچه‌سازی با Active Directory یا سایر سرویس‌های هویتی باشند. این سطح از انعطاف‌پذیری باعث می‌شود NAC در محیط‌های کوچک تا سازمان‌های بزرگ با زیرساخت‌های پیچیده به راحتی قابل پیاده‌سازی باشد. بدیهی است که حتی اگر سازمان هزینه زیادی برای تجهیزات شبکه پرداخت کرده باشد یا بررسی دقیقی روی قیمت انجام داده باشد، بدون احراز هویت اصولی کاربران، امنیت شبکه به طور کامل تضمین نخواهد شد.

بررسی وضعیت امنیتی دستگاهها (Posture Assessment)

پس از تأیید هویت کاربر، NAC تمرکز خود را بر بررسی وضعیت امنیتی دستگاه متصل شونده قرار می‌دهد. در این مرحله، سیستم ارزیابی می‌کند که آیا دستگاه دارای آنتی‌ویروس فعال و به‌روز است، سیستم‌عامل آن آخرین وصله‌های امنیتی را دریافت کرده و فایروال آن روشن و فعال است یا خیر. هدف از این بررسی، جلوگیری از ورود دستگاه‌های آلوده یا ناامن به شبکه است. در صورتی که دستگاه نتواند الزامات امنیتی تعیین شده را برآورده کند، NAC می‌تواند دسترسی آن را محدود کرده یا کاربر را به محیطی ایزوله هدایت کند.

اعمال سیاست‌های دسترسی (Policy Enforcement)

در مرحله نهایی، NAC بر اساس اطلاعات به‌دست آمده از احراز هویت کاربر و ارزیابی وضعیت دستگاه، سیاست‌های دسترسی تعریف شده را اعمال می‌کند. این سیاست‌ها مشخص می‌کنند که کاربر به کدام بخش‌های شبکه دسترسی داشته باشد و سطح این دسترسی تا چه اندازه باشد. ممکن است برخی کاربران به منابع حساس دسترسی کامل داشته باشند، در حالی که سایر کاربران تنها اجازه استفاده محدود یا موقت از شبکه را دریافت کنند. در موارد خاص، دستگاه‌های پرریسک به شبکه قرنطینه منتقل می‌شوند تا پیش از رفع مشکلات امنیتی، از تأثیرگذاری آن‌ها بر کل شبکه جلوگیری شود. این رویکرد ساختارمند، مدیریت دسترسی را به فرآیندی هوشمند، قابل کنترل و قابل پیش‌بینی تبدیل می‌کند.

اجزای اصلی سیستم NAC

سرور NAC

سرور NAC به‌عنوان هسته مرکزی و مغز متفکر این سیستم شناخته می‌شود. تمامی فرآیندهای تصمیم‌گیری، تعریف و اعمال سیاست‌های دسترسی، احراز هویت کاربران و ثبت گزارش‌ها در این بخش انجام می‌گیرد.

سرور NAC اطلاعات مربوط به کاربران، دستگاه‌ها و وضعیت امنیتی آن‌ها را تحلیل کرده و بر اساس سیاست‌های از پیش تعیین‌شده، دستورات لازم را به تجهیزات شبکه ارسال می‌کند. وجود یک سرور NAC قدرتمند و به‌درستی پیکربندی‌شده، نقش تعیین‌کننده‌ای در پایداری، دقت و کارایی کل سیستم کنترل دسترسی دارد.

تجهیزات شبکه

تجهیزات شبکه شامل سوئیچ‌ها، روترها و اکسس‌پوینت‌ها هستند که نقش بازوی اجرایی NAC را ایفا می‌کنند. این تجهیزات دستورات صادرشده از سرور NAC را دریافت کرده و به‌صورت عملی سطح دسترسی کاربران و دستگاه‌ها را اعمال می‌کنند. به بیان دیگر، اگر سرور NAC تصمیم‌گیرنده باشد، این تجهیزات مجری تصمیم‌ها هستند. انتخاب صحیح و سازگار تجهیزات شبکه اهمیت بالایی دارد؛ زیرا حتی با وجود سیاست‌های دقیق، در صورتی که تجهیزات شبکه توانایی پشتیبانی از NAC را نداشته باشند، اجرای صحیح کنترل دسترسی با چالش مواجه خواهد شد. به همین دلیل، بسیاری از مدیران شبکه هنگام توسعه زیرساخت، علاوه بر بررسی مشخصات فنی، به موضوعاتی مانند سازگاری با NAC و حتی گزینه‌هایی نظیر **خرید روتر میکروتیک** نیز توجه ویژه‌ای دارند.

کلاینت یا Endpoint

Endpoint به هر دستگاهی گفته می‌شود که قصد اتصال به شبکه را دارد. این دستگاه‌ها می‌توانند شامل لپ‌تاپ‌ها، رایانه‌های رومیزی، تلفن‌های همراه، تبلت‌ها، پرینترهای شبکه، تجهیزات هوشمند و سایر دستگاه‌های متصل باشند NAC. با شناسایی و ارزیابی هر Endpoint، وضعیت امنیتی آن را بررسی کرده و مشخص می‌کند که دستگاه مجاز به دریافت چه سطحی از دسترسی است. مدیریت صحیح Endpoint ها به NAC این امکان را می‌دهد که از ورود دستگاه‌های ناامن یا ناشناس جلوگیری کرده و امنیت کلی شبکه را به‌صورت یکپارچه حفظ کند.

انواع مدل‌های پیاده‌سازی NAC

NAC مبتنی بر Agent

در مدل NAC مبتنی بر Agent، یک نرم‌افزار یا عامل کنترلی بر روی دستگاه کاربر نصب می‌شود که وظیفه آن جمع‌آوری و ارسال اطلاعات امنیتی دستگاه به سرور NAC است. این اطلاعات می‌تواند شامل وضعیت آنتی‌ویروس، به‌روزرسانی‌های سیستم‌عامل، تنظیمات فایروال و سایر شاخص‌های امنیتی باشد. به دلیل دسترسی مستقیم Agent به جزئیات سیستم، این مدل از دقت و قابلیت اطمینان بالایی برخوردار است و امکان اعمال سیاست‌های بسیار دقیق را فراهم می‌کند. با این حال، نیاز به نصب، نگهداری و به‌روزرسانی Agent روی تعداد زیادی از دستگاه‌ها می‌تواند فرآیند مدیریت کلاینت‌ها را پیچیده‌تر کند و به منابع مدیریتی بیشتری نیاز داشته باشد.

Agent بدون NAC

در مدل NAC بدون Agent، بررسی وضعیت دستگاه‌ها بدون نصب هیچ‌گونه نرم‌افزار اختصاصی انجام می‌شود. در این روش، NAC با استفاده از پروتکل‌ها و قابلیت‌های موجود در تجهیزات شبکه، اطلاعات موردنیاز را جمع‌آوری کرده و بر اساس آن‌ها تصمیم‌گیری می‌کند. سادگی پیاده‌سازی و کاهش سربار مدیریتی از مهم‌ترین مزایای این مدل محسوب می‌شود. با این وجود، به دلیل محدودیت در دسترسی به جزئیات داخلی دستگاه، ممکن است سطح اطلاعات امنیتی جمع‌آوری شده کمتر از مدل مبتنی بر Agent باشد. این رویکرد بیشتر در محیط‌هایی کاربرد دارد که تنوع دستگاه‌ها زیاد است یا امکان نصب نرم‌افزار روی کلاینت‌ها وجود ندارد.

NAC مبتنی بر Cloud

مدل NAC مبتنی بر Cloud یکی از جدیدترین رویکردها در حوزه کنترل دسترسی شبکه محسوب می‌شود. در این مدل، بخش عمده‌ای از پردازش‌ها و مدیریت سیاست‌ها در بستر ابری انجام می‌گیرد و دسترسی کاربران در محیط‌های پراکنده و توزیع شده به صورت متمرکز کنترل می‌شود. این نوع پیاده‌سازی به‌ویژه برای سازمان‌هایی که از شعب متعدد، نیروی کار دورکار یا زیرساخت‌های ترکیبی استفاده می‌کنند، بسیار کارآمد است. کاهش نیاز به زیرساخت داخلی، مقیاس‌پذیری بالا و سهولت مدیریت از مزایای اصلی این رویکرد به شمار می‌رود. با این حال، انتخاب مدل مناسب NAC باید با در نظر گرفتن ساختار شبکه، سطح امنیت موردنیاز و حتی هزینه تجهیزات انجام شود؛ به‌گونه‌ای که تصمیم‌گیری صرفاً بر اساس عواملی مانند **قیمت روتر تی پی لینک** نباشد، بلکه سازگاری کلی زیرساخت با راهکار NAC نیز مدنظر قرار گیرد.

مزایای استفاده از NAC در سازمان‌ها

استفاده از راهکار **NAC (Network Access Control)** مزایای قابل‌توجهی برای سازمان‌ها به همراه دارد و نقش مهمی در ارتقای سطح امنیت و مدیریت هوشمند شبکه ایفا می‌کند. یکی از مهم‌ترین مزایای NAC، **افزایش سطح امنیت شبکه** از طریق کنترل دقیق دسترسی کاربران و دستگاه‌ها است. این سیستم مانع از آن می‌شود که افراد یا تجهیزات غیرمجاز بدون احراز شرایط لازم وارد شبکه شوند و از این طریق، احتمال نفوذ و سوءاستفاده به شکل چشمگیری کاهش می‌یابد.

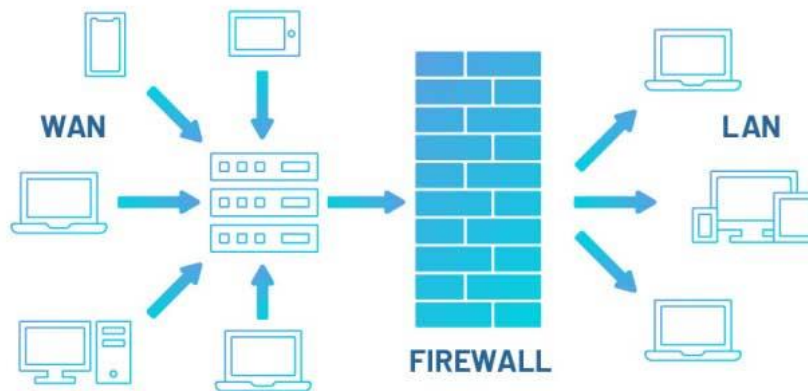
NAC همچنین باعث **کاهش ریسک نفوذهای داخلی و خارجی** می‌شود. برخلاف راهکارهای سنتی که بیشتر بر تهدیدات بیرونی تمرکز دارند، NAC توانایی شناسایی و محدودسازی تهدیداتی را دارد که از داخل شبکه و توسط کاربران مجاز اما ناامن ایجاد می‌شوند. این ویژگی به‌ویژه در محیط‌هایی که کاربران با دستگاه‌های شخصی یا تجهیزات متنوع به شبکه متصل می‌شوند، اهمیت بالایی دارد.

از دیگر مزایای مهم NAC می‌توان به **مدیریت متمرکز کاربران و دستگاه‌ها** اشاره کرد. مدیر شبکه می‌تواند از طریق یک پنل واحد، وضعیت اتصال، سطح دسترسی و شرایط امنیتی تمامی کاربران و Endpointها را مشاهده و کنترل کند. این دید جامع، امکان واکنش سریع به تهدیدات، اعمال سیاست‌های جدید و رفع مشکلات امنیتی را به صورت مؤثر فراهم می‌سازد.

کنترل دقیق سطح دسترسی نیز یکی از نقاط قوت اصلی NAC به شمار می‌رود. این سیستم امکان تعریف سیاست‌های دسترسی مبتنی بر نقش، موقعیت مکانی، نوع دستگاه و وضعیت امنیتی را فراهم می‌کند. در نتیجه، هر کاربر تنها به منابعی دسترسی خواهد داشت که برای انجام وظایف خود به آن‌ها نیاز دارد و از دسترسی غیرضروری به بخش‌های حساس شبکه جلوگیری می‌شود.

علاوه بر این، NAC به سازمان‌ها کمک می‌کند تا با **استانداردها و الزامات امنیتی** سازگار باشند. بسیاری از چارچوب‌های امنیتی و قوانین مرتبط با حفاظت از داده‌ها، بر کنترل دسترسی و ثبت رویدادها تأکید دارند. NAC با ثبت دقیق لاگ‌ها و گزارش‌های امنیتی، فرآیند ممیزی و انطباق با این استانداردها را ساده‌تر می‌کند.

در نهایت، NAC با ارائه **دید جامع و شفاف از وضعیت کاربران، دستگاه‌ها و اتصالات شبکه**، تصمیم‌گیری‌های مدیریتی را بهبود می‌بخشد. این شفافیت باعث می‌شود مدیران شبکه بتوانند نقاط ضعف امنیتی را شناسایی کرده و پیش از تبدیل شدن به تهدید جدی، اقدامات اصلاحی لازم را انجام دهند.

تفاوت NAC با فایروال و IAM

در معماری‌های سنتی امنیت شبکه، هر ابزار وظیفه مشخص و محدودی بر عهده دارد. فایروال‌ها عمدتاً مسئول کنترل و فیلتر کردن ترافیک ورودی و خروجی شبکه بر اساس قوانین از پیش تعریف شده هستند و تمرکز آن‌ها بیشتر بر جریان داده است تا هویت کاربر. از سوی دیگر، سیستم‌های مدیریت هویت و دسترسی یا IAM بر شناسایی کاربران، مدیریت حساب‌های کاربری و تعیین سطح دسترسی آن‌ها تمرکز دارند. اما رویکردی جامع‌تر و هوشمندتر ارائه می‌دهد و با ترکیب قابلیت‌های کنترلی، به صورت هم‌زمان **هویت کاربر، وضعیت امنیتی دستگاه و سیاست‌های دسترسی شبکه** را بررسی می‌کند. این یکپارچگی باعث می‌شود تصمیم‌گیری‌ها دقیق‌تر و متناسب با شرایط واقعی شبکه انجام شوند؛ موضوعی که با صرف هزینه برای تجهیزات یا بررسی عواملی مانند **قیمت مودم** به تنهایی قابل دستیابی نخواهد بود.

نقش NAC در Zero Trust

مدل امنیتی Zero Trust بر این اصل استوار است که هیچ کاربر یا دستگاهی، حتی در داخل شبکه سازمان، به صورت پیش فرض قابل اعتماد نیست. در این رویکرد، هر درخواست دسترسی باید به طور کامل احراز هویت، ارزیابی و تأیید شود. NAC یکی از ارکان اصلی پیاده سازی Zero Trust محسوب می شود، زیرا امکان کنترل مداوم دسترسی را بر اساس شرایط لحظه ای فراهم می کند. این سیستم نه تنها در زمان ورود کاربر به شبکه، بلکه در طول مدت اتصال نیز وضعیت امنیتی را پایش کرده و در صورت تغییر شرایط، سطح دسترسی را به روزرسانی می کند. به این ترتیب، Zero Trust از یک مفهوم تئوریک به یک راهکار عملی و قابل اجرا در شبکه های واقعی تبدیل می شود.

NAC در شبکه های سازمانی، دانشگاهی و دیتاستر

کاربرد NAC تنها به سازمان های بزرگ محدود نمی شود و در محیط های متنوعی مانند دانشگاه ها، مراکز آموزشی، بیمارستان ها و دیتاسترهای حساس نقش حیاتی ایفا می کند. در دانشگاه ها که هزاران کاربر با دستگاه های شخصی به شبکه متصل می شوند، NAC از بروز دسترسی های غیرمجاز جلوگیری کرده و امنیت منابع را حفظ می کند. در دیتاسترها نیز که اطلاعات حیاتی و سرویس های حساس نگهداری می شوند، کنترل دقیق دسترسی کاربران و تجهیزات اهمیت دوچندانی دارد. هرچه تنوع کاربران و دستگاه ها بیشتر باشد، نیاز به NAC به عنوان یک لایه کنترلی هوشمند و پویا بیشتر احساس می شود.

برندها و راهکارهای معروف NAC

در بازار راهکارهای کنترل دسترسی شبکه، برندهای معتبری حضور دارند که هرکدام قابلیت ها و سناریوهای خاص خود را ارائه می دهند. Cisco ISE به عنوان یکی از شناخته شده ترین راهکارهای NAC، امکانات گسترده ای برای سازمان های بزرگ فراهم می کند. FortiNAC با تمرکز بر یکپارچگی امنیت شبکه، گزینه ای مناسب برای محیط های چندلایه محسوب می شود. Aruba ClearPass نیز به دلیل انعطاف پذیری بالا و سازگاری با تجهیزات متنوع، در بسیاری از شبکه ها مورد استفاده قرار می گیرد. Sophos NAC نیز با رویکرد امنیت محور خود، کنترل دقیقی بر دسترسی کاربران و دستگاه ها اعمال می کند. انتخاب هر یک از این راهکارها باید متناسب با ساختار شبکه، نیازهای امنیتی و برنامه توسعه سازمان انجام شود، نه صرفاً بر اساس تصمیماتی مانند **خرید اکسس پوینت** یا سایر تجهیزات جانبی.

آینده NAC و مدیریت هوشمند دسترسی

با پیشرفت فناوری های نوین، آینده NAC به سمت هوشمندسازی هرچه بیشتر حرکت می کند. استفاده از هوش مصنوعی و الگوریتم های یادگیری ماشین این امکان را فراهم می سازد که رفتار کاربران و دستگاه ها به صورت پویا تحلیل شود و تصمیم گیری ها بدون دخالت مستقیم انسان انجام گیرد. در چنین آینده ای، NAC قادر خواهد بود تهدیدات بالقوه را پیش از وقوع شناسایی کرده و به صورت خودکار واکنش مناسب نشان

دهد. این تحول، مدیریت دسترسی را از یک فرآیند ایستا و واکنشی به یک سیستم پیش‌بینی‌محور و هوشمند تبدیل خواهد کرد که نقش مهمی در امنیت پایدار شبکه‌های مدرن ایفا می‌کند.

نتیجه‌گیری

در دنیای امروز که شبکه‌ها به‌طور مداوم در حال گسترش و پیچیده‌تر شدن هستند، امنیت دیگر محدود به مرزهای فیزیکی یا ابزارهای سنتی نیست (NAC (Network Access Control). دیگر یک راهکار اختیاری یا لوکس برای سازمان‌ها محسوب نمی‌شود، بلکه به یکی از ارکان اساسی امنیت در شبکه‌های مدرن تبدیل شده است. این فناوری با ایجاد یک چارچوب منسجم برای کنترل دسترسی کاربران و دستگاه‌ها، امکان مدیریت دقیق و هوشمند اتصال‌ها را فراهم می‌کند و از ورود تهدیدات بالقوه به زیرساخت شبکه جلوگیری می‌نماید.

با پیاده‌سازی NAC، سازمان‌ها قادر خواهند بود ضمن افزایش سطح امنیت، پایداری شبکه خود را بهبود بخشند و دید جامع‌تری نسبت به وضعیت کاربران، تجهیزات و جریان‌های دسترسی به دست آورند. این رویکرد نه تنها ریسک نفوذ و سوءاستفاده را کاهش می‌دهد، بلکه فرآیندهای مدیریتی را ساده‌تر و قابل‌کنترل‌تر می‌کند. در نهایت، استفاده از NAC به سازمان‌ها کمک می‌کند تا با اطمینان بیشتری به سمت توسعه زیرساخت‌های دیجیتال حرکت کرده و امنیت شبکه خود را متناسب با نیازهای آینده تضمین کنند.

سوالات متداول

1. آیا NAC فقط برای سازمان‌های بزرگ مناسب است؟
خیر، حتی سازمان‌های کوچک نیز می‌توانند از NAC برای افزایش امنیت استفاده کنند.

2. آیا NAC جایگزین فایروال می‌شود؟
خیر، NAC مکمل فایروال است و نقش متفاوتی دارد.

3. پیاده‌سازی NAC چقدر زمان‌بر است؟
بسته به اندازه شبکه و پیچیدگی سیاست‌ها متفاوت است.

4. آیا NAC روی وایرلس هم قابل اجراست؟
بله، یکی از کاربردهای اصلی NAC در شبکه‌های بی‌سیم است.

5. NAC چقدر در جلوگیری از حملات داخلی مؤثر است؟
بسیار مؤثر، چون دسترسی کاربران و دستگاه‌های مشکوک را محدود می‌کند.